

Τα ενδιαφέροντα

«Θα μου αρέσει η δουλειά που θα κάνω;»

Επαγγελματικά ενδιαφέροντα, Πληροφόρηση & λήψη επαγγελματικών αποφάσεων

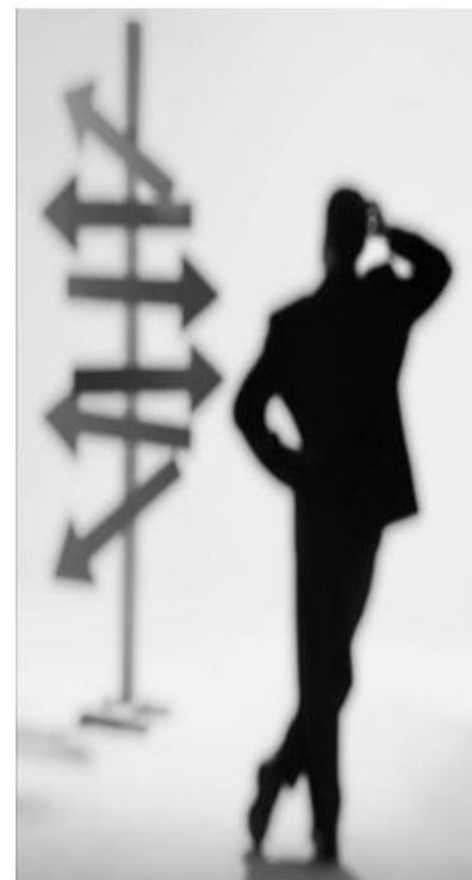
Κατερίνα Αργυροπούλου
Επίκουρη Καθηγήτρια, ΠαιΤΔΕ
Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Τι είναι τα «Επαγγελματικά ενδιαφέροντα»;

- Τα **ενδιαφέροντα** ορίζονται ως καταστάσεις, δραστηριότητες και πράγματα που μας αρέσουν και μας προσφέρουν ευχαρίστηση.
- Εκδηλώνονται συνήθως μέσα από τις δραστηριότητες που ακολουθούμε, τα αντικείμενα στα οποία αποδίδουμε αξία, σε ότι βρίσκουμε διασκεδαστικό, ελκυστικό ή προκλητικό.
- Τα ενδιαφέροντα **έχουν μία σημαντική επίδραση** στα εκπαιδευτικά σχέδια και τις επαγγελματικές επιλογές.
- Ωστόσο, τα ενδιαφέροντα **δεν θα πρέπει να αντιμετωπίζονται ως αμετάβλητοι παράγοντες**, καθώς διάφορες νέες εμπειρίες μπορεί να τα μεταβάλουν με την πάροδο του χρόνου.

Ανάπτυξη ενδιαφερόντων

- ↗ Τα διαφέροντα **εκφράζονται** ή **επιδεικνύονται** κατά την παιδική ηλικία.
- ↗ **Επηρεάζονται** από την οικογένεια και το κοινωνικό περιβάλλον.
- ↗ Από τα 15 και έπειτα **σταθεροποιούνται** και παίζουν σημαντικό ρόλο στον επαγγελματικό χώρο.
- ↗ **Αποκρυσταλλώνονται** αργότερα από τις ικανότητες.
- ↗ **Ασκούν** μεγαλύτερη επίδραση στην επαγγελματική επιλογή απ' ότι οι κλίσεις.
- ↗ Το ενδιαφέρον για μια εργασία **αυξάνει** τα κίνητρα, αλλά **δεν αντικαθιστά** την ικανότητα.

Ενδιαφέροντα-Αξίες

- Τα ενδιαφέροντα δεν πρέπει να συγχέονται με τις αξίες, αν και συνδέονται στενά.
- Οι αξίες αντανακλούν αυτό που ο άνθρωπος θεωρεί **σημαντικό στη ζωή του**, ενώ τα ενδιαφέροντα αναφέρονται στο **τι του αρέσει και τι όχι**.
- Υπάρχουν πράγματα που μπορεί να είναι ενδιαφέροντα για κάποιον, αλλά να μην τα θεωρεί σημαντικά, και το αντίθετο.

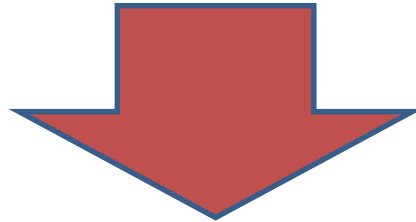

Ενδιαφέροντα - Ικανότητες

- ❖ Το ενδιαφέρον για μια δραστηριότητα **δεν φαίνεται να αντισταθμίζει** την έλλειψη ικανότητας.
- ❖ Για το λόγο αυτό, οι πληροφορίες για τα ενδιαφέροντα χρειάζεται να **εξετάζονται από κοινού** σε σχέση με τις ικανότητες.
- ❖ Αν υπάρχει σύμπτωση μεταξύ ενδιαφερόντων και ικανοτήτων, τότε ο σχεδιασμός της σταδιοδρομίας είναι απλός (Σιδηροπούλου-Δημακάκου, 2010).

Μερικές φορές οι άνθρωποι μπερδεύουν τα διαφέροντα με τις ικανότητες και ερμηνεύουν λανθασμένα το υψηλό διαφέρον ως αντανάκλαση υψηλής ικανότητας για ένα επάγγελμα

- Η ανάπτυξη των ενδιαφερόντων θεωρείται πλέον, ως **μια δυναμική και εξελισσόμενη διαδικασία**, παρά ως σταθερά χαρακτηριστικά
- Οι αποφάσεις για τη σταδιοδρομία δεν αποτελούν πλέον μια διακριτή επιλογή που γίνεται σε μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή, αλλά μια **δια βίου διαδικασία** που επηρεάζεται **ολιστικά**.

- **Επομένως**, η λήψη επαγγελματικών αποφάσεων δεν βασίζεται μόνο στα ενδιαφέροντα ή τα ατομικά χαρακτηριστικά, **αλλά και σε ζητήματα που συνδέονται με το περιβάλλον** (π.χ. οικογενειακές επιδράσεις, εκπαίδευση, κοινωνικές προσδοκίες) ή **το ευρύτερο περιβάλλον** που το άτομο διαβιώνει.

Είδη επαγγελματικών ενδιαφερόντων:

Είδη Επαγγελματικών Ενδιαφερόντων

- Τα **δηλωμένα** διαφέροντα είναι οι προτιμήσεις που οι άνθρωποι δηλώνουν ότι έχουν, όταν ρωτώνται **τί τους αρέσει**
- Τα **εξωτερικευμένα** διαφέροντα είναι εκείνα που **είναι ενσωματωμένα** στον τρόπο ζωής του ατόμου. Μπορούν να εκμαιευθούν από τον τρόπο που οι άνθρωποι ξοδεύουν τον ελεύθερό τους χρόνο, από το τί μελετούν, τι βιβλία διαβάζουν, τί ταινίες προτιμούν, τι είδους δουλειά κάνουν
- Τα **καταγραμμένα** διαφέροντα είναι **αυτά που αποκαλύπτονται** όταν το άτομο απαντά σε ένα ερωτηματολόγιο διαφερόντων.

Τι δείχνει ένα ψυχομετρικό εργαλείο για τη μέτρηση ενδιαφερόντων;

- ▶ Δείχνει ποια είναι τα επαγγελματικά ενδιαφέροντα των ατόμων τη δεδομένη χρονική στιγμή
- ▶ ΔΕΝ δείχνει το πώς ενδέχεται να αλλάξουν τα ενδιαφέροντα

Τι μπορούμε να διερευνήσουμε σε έναν μαθητή/τρια:

-Ποια μαθήματα του σχολείου προτιμά / του, της αρέσουν

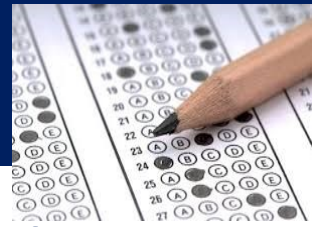
Προσοχή! Είναι διαφορετικό από το σε ποια μαθήματα έχει καλή επίδοση

-Ποιες εργασιακές δραστηριότητες / επαγγέλματα του/της φαίνονται ελκυστικές

-Ποια χόμπι – δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου έχει

-Τι του αρέσει να κάνει (γενικά)

Σημαντικές Επισημάνσεις/ 1

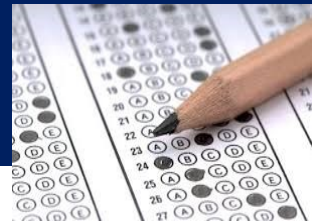

- Τα ενδιαφέροντα δεν δείχνουν παράλληλα και ικανότητα στους εν λόγω τομείς
- Είναι υπερβολικό να ισχυριστούμε ότι η επαγγελματική επιλογή μπορεί να προβλεφθεί ή να καθοδηγηθεί από τα αποτελέσματα των ερωτηματολογίων ενδιαφερόντων .

(Κάντας & Χαντζή, 1991)

- Τα ερωτηματολόγια ενδιαφερόντων μετρούν τον βαθμό ενδιαφέροντος και προς ποιες κατευθύνσεις στρέφονται τα ενδιαφέροντά του... Τα αποτελέσματα των ερωτηματολογίων αποτελούν έναυσμα για περαιτέρω συζήτηση, είναι βοηθήματα για περαιτέρω σκέψη...

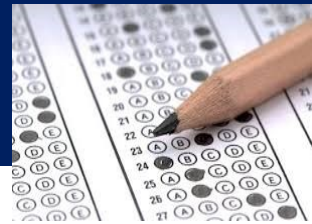
Σημαντικές Επισημάνσεις/ 2

Μερικές φορές οι άνθρωποι μπορεί να απαντούν σε ερωτήσεις που αφορούν τα επαγγελματικά τους ενδιαφέροντα έχοντας περιορισμένη αυτογνωσία, έλλειψη επαγγελματικής πληροφόρησης, στερεοτυπική ή προκατειλημμένη άποψη για τον κόσμο της εργασίας.

Π.χ. η δήλωση πρόθεσης να ασκήσει κάποιος ένα επάγγελμα μόνο για τα χρήματα ή την κοινωνική καταξίωση χωρίς όμως να δείχνει αληθινό ενδιαφέρον για τις δραστηριότητες που αφορούν στην εκτέλεση αυτού.

Σημαντικές Επισημάνσεις/ 3

Η προγνωστική αξία των δηλωμένων ενδιαφερόντων μπορεί να αυξηθεί αν ρωτήσει ο σύμβουλος το άτομο να αναφέρει και άλλες επαγγελματικές φιλοδοξίες.

Οι καθηγητές/σύμβουλοι δεν πρέπει να υποτιμούν τη σημασία της **αυτό-αναφοράς** ως την καλύτερη πηγή πληροφοριών για τα επαγγελματικά ενδιαφέροντα ενός ατόμου.

Αξιολόγηση ενδιαφερόντων

- ❖ Η αξιολόγηση, δηλαδή *η μέτρηση* των επαγγελματικών ενδιαφερόντων θεωρείται σημαντική στη διαδικασία του επαγγελματικού προσανατολισμού, αφού αποκαλύπτει πληροφορίες για το **πώς αντιλαμβάνεται το άτομο τον εαυτό του και το περιβάλλον του**.
- ❖ Θεωρούνται και ερωτηματολόγια προσωπικότητας.
- ❖ Συμβάλλει στην ανάπτυξη της **αυτογνωσίας** του ατόμου, στον **προσδιορισμό** επαγγελματικών εναλλακτικών λύσεων, στην **αναζήτηση** επαγγελματικών πληροφοριών.

Αξιολόγηση ενδιαφερόντων

❖ **Αξιολογούν** τη **σχέση** μεταξύ δραστηριοτήτων που ένα πρόσωπο προτιμά ή αντιπαθεί και των δραστηριοτήτων που εμπλέκονται στην εκτέλεση των επαγγελμαμάτων.

Δίνουν τη δυνατότητα...

- Να δημιουργηθεί ένα πλαίσιο διαλόγου
- Να βελτιωθεί η αυτογνωσία του ατόμου
- Να ενισχυθούν μακροχρόνιες προοπτικές
- Να μειωθεί το ρίσκο μιας τυχαίας απόφασης
- Να κατορθώσει το άτομο να ερμηνεύσει συμπεριφορές στην ακαδημαϊκή και επαγγελματική του πορεία

Ενεργοποίηση...

Συμπλήρωση ερωτηματολογίου ενδιαφερόντων

Ενεργοποίηση...

Τώρα κοιτάξτε το δικό σας προφίλ από το ερωτηματολόγιο ενδιαφερόντων.

Ερώτημα: Πώς ταιριάζει η δική σας επαγγελματική σταδιοδρομία με τις κατηγορίες ενδιαφερόντων που αποτυπώνονται εκεί;

Τελικά...

Ποια η χρησιμότητα των ερωτηματολογίων ενδιαφερόντων;

- Προάγουν τη γνώση γύρω από τα ενδιαφέροντα και τα ταξινομούν
- Παρουσιάζουν μη γνωστά επαγγέλματα
- Τονίζουν τις ασυμφωνίες μεταξύ των ενδιαφερόντων και ικανοτήτων, ή μεταξύ των ενδιαφερόντων και των δηλωμένων επαγγελματικών στόχων
- Προκαλούν σκέψεις για τη σταδιοδρομία και την εξερεύνηση των επαγγελμάτων
- Αυξάνουν τον ρεαλισμό στους επαγγελματικούς στόχους του ατόμου
- Επιβεβαιώνουν την ορθότητα των αποφάσεων σε ανθρώπους που ήδη έχουν κάνει κάποια δοκιμαστικά σχέδια
- Διευκολύνουν την επίλυση των συγκρούσεων και τη λήψη αποφάσεων.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

- Για να διαμορφώσουν οι έφηβοι την **υποκειμενική αντίληψη** της σταδιοδρομίας τους **χρειάζεται** να ακολουθήσουν την **πρόοδο και την αλλαγή**, η οποία σχετίζεται με το μεταβαλλόμενο κόσμο της εργασίας αλλά και να αντιληφθούν την **ενεργό και δυναμική τους δράση** στην προσέγγιση ποικίλων επιλογών.

Ωστόσο, αυτό δεν μπορεί να το κάνουν χωρίς την βοήθεια μιας εμπεριστατωμένης ενημέρωσης που θα μπορούσε να τεθεί **έγκαιρα** στη διάθεσή τους (Κασσωτάκης, 2002)

Επιπλέον, προστίθεται η **μετάθεση της έμφασης** από την απομνημόνευση πληροφοριών στους ολικά μορφωμένους ανθρώπους οι οποίοι χρειάζεται να διαθέτουν εκτός από εξειδικευμένες επαγγελματικές γνώσεις, γενική παιδεία και μόρφωση, μία γενική θεώρηση και «πρόγευση» των επιστημών

ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

- Το **σύγχρονο**, λοιπόν, **σχολείο** οφείλει να μαθαίνει στα άτομα το **πώς να μαθαίνουν**, πώς να αξιολογούν τον πλούτο των πληροφοριών, τις οποίες απλόχερα θέτει στη διάθεσή τους η κοινωνία της γνώσης, πώς να τις κρίνουν, αλλά και πώς να δημιουργούν και να συνθέτουν βάσει αυτών (Κασσωτάκης, 2006).

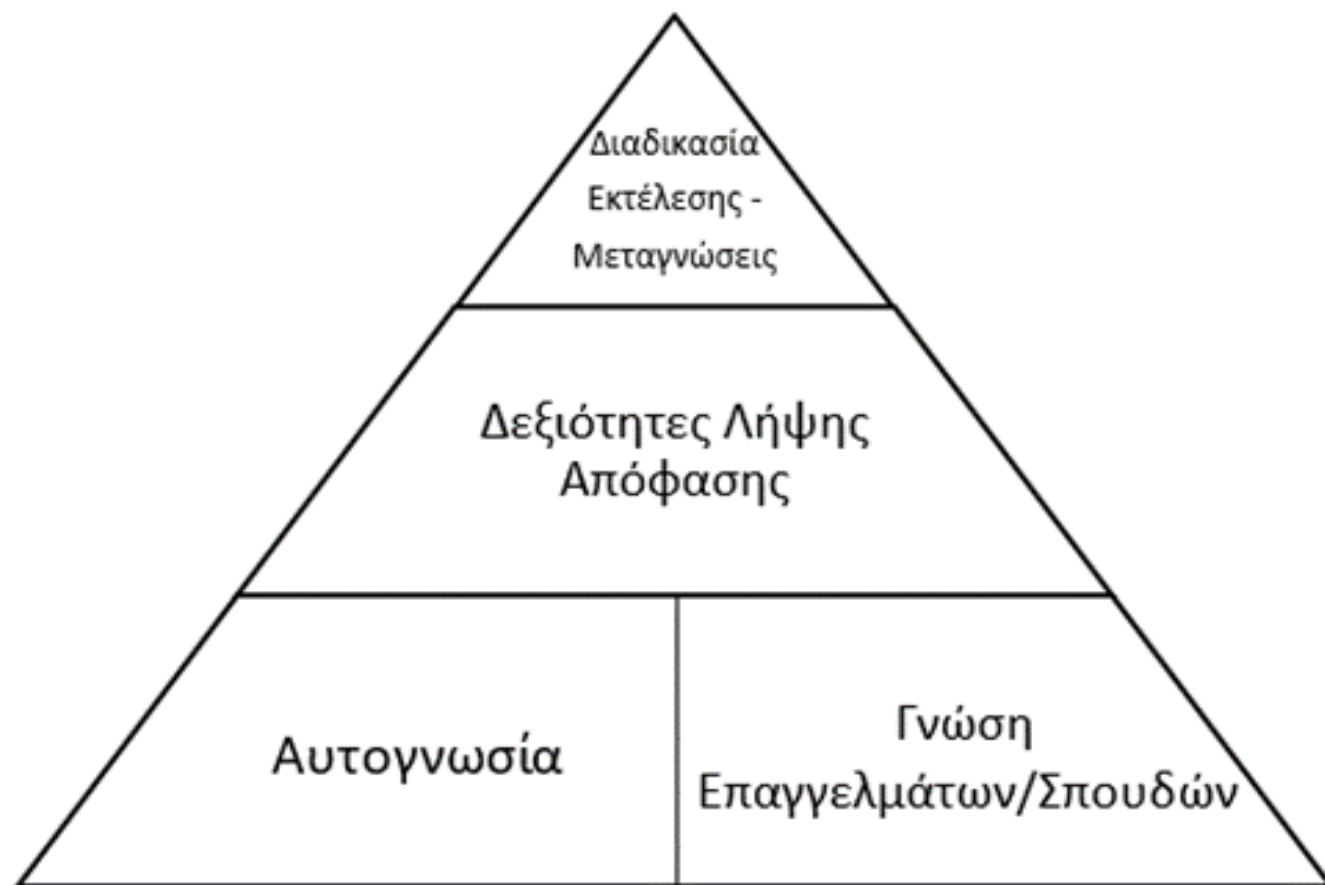
πληροφοριακό γραμματισμό (information literacy), δηλαδή, ένα σύνολο *καίριων ικανοτήτων που συντελούν στο να κατανοούμε τη λειτουργία των μέσων και των διάφορων παρόχων πληροφόρησης, να αξιολογούμε κριτικά το περιεχόμενο της πληροφόρησης και να λαμβάνουμε συνειδητές αποφάσεις ως χρήστες και δημιουργοί πληροφοριών*

ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

- Αναφέρεται στη **διαδικασία** συγκέντρωσης, οργάνωσης, επεξεργασίας και διάδοσης της πληροφορίας
- **Ερμηνεύεται** ως **στοιχείο γνώσης**, δηλαδή, ως στοιχείο μιας συλλογής από απλά πράγματα που αποκτούν σημασία
- Περιλαμβάνει **δεδομένα** που χρειάζονται **οργάνωση**
- Ο χρήστης, παίρνοντας την πληροφορία μπορεί να τη **διαδώσει ως έχει** ή να τη **συνθέσει με τη δική του γνώση** και να **παραγάγει νέα γνώση**
- *Πληροφόρηση VS αυτογνωσία* (π.χ. ενδιαφέροντα, αξίες, προσωπικότητα, δεξιότητες κτλ.)

Θεωρία Γνωστικής Επεξεργασίας των Πληροφοριών

- Η **Θεωρία Γνωστικής Επεξεργασίας των Πληροφοριών** υποστηρίζει ότι η αποτελεσματική λήψη αποφάσεων χρειάζεται:
- **(α) Αυτογνωσία:** συνειδητοποίηση από την πλευρά του ατόμου ποιος είμαι: ικανότητες, ενδιαφέροντα, αξίες, δεξιότητες, επιθυμίες, κλίσεις, επιτεύγματα, δυσλειτουργικές πεποιθήσεις.
- **(β) Επαγγελματική γνώση:** γνώση επαγγελμάτων και σπουδών
- **(γ) Δεξιότητες λήψης αποφάσεων**
- **(δ) Μεταγνώσεις:** διαδικασίες που έχουν ως στόχο τον έλεγχο, την ενδοσκόπηση και την παρακολούθηση

- Αν η βάση, λοιπόν, της πυραμίδας είναι σαθρή, τότε όλο το κατασκεύασμα (δηλαδή η λήψη της επαγγελματικής απόφασης), μπορεί να καταρρεύσει.
- Οπότε, όταν προσπαθήσουμε να βοηθήσουμε τον μαθητή/άτομο να προσδιορίσει την ακαδημαϊκή και επαγγελματική του σταδιοδρομία χρειάζεται να εστιάζουμε και στα δύο σημεία ισορροπίας·
- στην ενίσχυση της **αυτογνωσίας** και στην **πληροφόρηση** για τα **προγράμματα σπουδών και τα επαγγέλματα**

η πληροφόρηση χρειάζεται να «συγχρονίζεται» με το ταξίδι της λήψης επαγγελματικών αποφάσεων εφήβων και νέων

ΕΥΡΟΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

- Αναλυτική περιγραφή των μαθημάτων
- Απαιτούμενος φόρτος εργασίας
- Δυνατότητα πρακτικής άσκησης ή εκπόνησης πτυχιακής εργασίας
- Διαθέσιμες υποτροφίες
- Ευρωπαϊκά προγράμματα στο πλαίσιο του Erasmus ή άλλα αντίστοιχα
- Διδακτικές μονάδες (ECTS)
- Ερευνητικά προγράμματα
- Δράσεις του Πανεπιστημίου
- Σχέση με την αγορά εργασίας
- Μεταπτυχιακά προγράμματα
- Κόστος ζωής ενός φοιτητή
- Γραφεία διασύνδεσης
- Διεθνείς αξιολογήσεις Πανεπιστημίων
- Συνθήκες και τάσεις της αγοράς εργασίας
- Ενδεικτικές απολαβές
- Οριζόντιες και επαγγελματικές δεξιότητες
- Επαγγελματική καθημερινότητα
- Αρμοδιότητες και υποχρεώσεις - Αγγελίες
- Επιπρόσθετες εκπαιδεύσεις ή πιστοποιήσεις
- Επαγγελματικές προοπτικές και δικαιώματα

Σε τι μας βοηθούν τα παραπάνω;

- Με αυτόν τον τρόπο δίνεται η δυνατότητα στο άτομο:
- **(α)** να **κινητοποιηθεί** και να **καταβάλει** την προσπάθεια που χρειάζεται για τη λήψη απόφασης,
- **(β)** να ενεργοποιηθεί για να **διασαφηνίσει** και να **επιβεβαιώσει** τι είναι σημαντικό υπό το φίλτρο των προσωπικών αξιών, ενδιαφερόντων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων,
- **(γ)** να **ιεραρχήσει** τις επιλογές του και
- **(δ)** να **υλοποιήσει** την απόφασή του

Κριτήρια αξιολόγησης πληροφόρησης

- *Ποια είναι όμως τα κριτήρια που θα πρέπει να λάβουμε υπόψη προκειμένου να αξιολογήσουμε τις πηγές και τις πληροφορίες*

- οι πληροφορίες, προκειμένου να **χαρακτηριστούν** ως **αξιόπιστες**, θα πρέπει να είναι σύγχρονες και επίκαιρες, κατανοητές, σαφείς, να στηρίζονται στη νομοθεσία, να μην περιέχουν προκαταλήψεις, να ανταποκρίνονται στο ηλικιακό και εκπαιδευτικό επίπεδο των ενδιαφερόμενων, καθώς και να είναι συγκεκριμένες και σχετικές με τις ανάγκες του ατόμου
- οι πληροφορίες που προέρχονται από το **διαδίκτυο** θα πρέπει να είναι αυθεντικές και να βασίζονται στη λογική, να αναφέρουν τις πηγές, και να μπορούν να επιβεβαιωθούν από άλλες πηγές

- «ορθολογική έλλειψη προσοχής» αναφέρεται στις συνέπειες που έχει για το άτομο η συγκέντρωση των πληροφοριών κατά τη λήψη αποφάσεων
 - τα άτομα έχουν περιορισμένη προσοχή και συγκέντρωση και επομένως χρειάζεται να επιλέξουν πού θα εστιάσουν την προσοχή τους ώστε να μην σπαταλήσουν χρόνο και ενέργεια

- Η επαγγελματική πληροφόρηση **δεν περιορίζεται** μόνο στα μαθήματα που ο ενδιαφερόμενος θα παρακολουθήσει κατά τις σπουδές του, αλλά και στις **ευρύτερες αρμοδιότητες** ενός επαγγέλματος ή ακόμη και τις **εναλλακτικές διεξόδους** που θα μπορούσε το άτομο να ακολουθήσει για το επάγγελμα που το ενδιαφέρει.

Ο βαθμός και η ποιότητα της πληροφόρησης που εξασφαλίζει ο έφηβος για ένα ζήτημα **μπορούν να επηρεάσουν τη στάση του, ενώ τον βοηθούν να αυξήσει την αυτοπεποίθησή του, καθώς αποσαφηνίζει το πλαίσιο των επιλογών του και αυξάνει τις εναλλακτικές επιλογές του.**

Κριτήρια αξιολόγησης πληροφόρησης

- **Κριτική σκέψη**
- **«ανοιχτή» διάθεση** σε νέες ιδέες και εμπειρίες: Όσο πιο περίεργο είναι ένα άτομο, τόσο περισσότερο υιοθετεί μία διερευνητική στάση απέναντι στη λήψη αποφάσεων, ενώ αναζητά ευκαιρίες για πρόοδο και ανάπτυξη σε διαφορετικές επαγγελματικές αναζητήσεις
- **Καλλιέργεια δημιουργικότητας**, σημαντική δεξιότητα που σχετίζεται με την αποκλίνουσα σκέψη και την παραγωγή ιδεών: εντοπισμός και επεξεργασία πληροφοριών που προωθούν την ευελιξία στη λήψη εκπαιδευτικών ή/και επαγγελματικών αποφάσεων διευκολύνοντας την προσαρμογή του ατόμου στην αλλαγή

Η **ανοιχτότητα** πρόκειται για στοιχείο προσωπικότητας που σχετίζεται με τη φαντασία, την ευαισθησία στο ωραίο, τη διάθεση για ποικιλία και την πνευματική περιέργεια.

Η **ενδυνάμωση της περιέργειας** ωθεί το άτομο στην υιοθέτηση μιας διερευνητικής στάσης απέναντι σε ευκαιρίες και σε διαφορετικές επαγγελματικές αναζητήσεις, καθώς και σε παραγωγή ιδεών που είναι πρωτότυπες και λειτουργικές.

Οι έφηβοι που ανταποκρίνονται στην ανάπτυξη αυτής της δεξιότητας είναι πιθανό να αξιοποιήσουν τη δημιουργικότητά τους με καινοτόμο τρόπο και **να εφαρμόσουν τη νέα ιδέα, επιδιώκοντας να κάνουν τον κόσμο καλύτερο** (ΕΟΠΠΕΠ, 2021).

ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

- *Επαρκεί, ο βομβαρδισμός της πληροφορίας για τις σπουδές και τα επαγγέλματα;*
- *Είναι σωστό ένας μαθητής της Β΄ ή της Γ΄ Λυκείου ξαφνικά να βυθίζεται σε όλο αυτό το χάος των πληροφοριών;*
- *Πώς θα μπορέσει να αποκτήσει βιωματικές εμπειρίες για μια πιο ολοκληρωμένη πληροφόρηση εκτός σχολικού περιβάλλοντος;*

- Πρακτική εφαρμογή

ΣΧΟΛΙΚΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ
ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ –
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

Δημιουργώ & Καινοτομώ

Κατανοώ τον Εαυτό μου Ανακαλύπτω τα Ενδιαφέροντά μου- Διερευνώ τις επιλογές μου

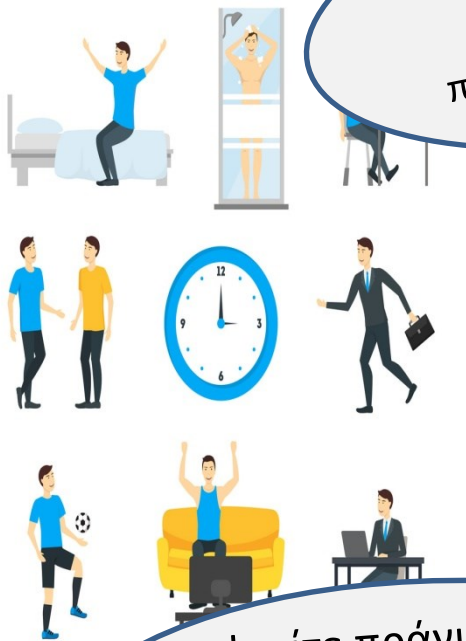
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:

- Να **γνωρίσουν** καλύτερα τον εαυτό τους
- Να **ανακαλύψουν**, να **αντιληφθούν** και να **προσδιορίσουν** τα ενδιαφέροντά τους
- Να **διακρίνουν** τα ενδιαφέροντά τους σε σχέση με τη σταδιοδρομία τους
- Να **αντιληφθούν** ότι τα ενδιαφέροντά τους αναπτύσσονται και μεταβάλλονται
- Να **αντιληφθούν** τη σχέση και την επίδραση των ενδιαφερόντων τους στις εκπαιδευτικές και επαγγελματικές τους επιλογές
- Να **ασκηθούν** στην προσωπική έκφραση των ενδιαφερόντων τους
- Να **ενδυναμωθούν** θετικά ώστε να αποδεχτούν και να εκτιμήσουν τα ενδιαφέροντά τους
- Να **ενσωματώσουν** τα ενδιαφέροντά τους στον προσωπικό τους φάκελο

1. Ανακαλύψτε τα ενδιαφέροντά σας

Σκεφθείτε μικρές
καθημερινές **συνήθειες**
(**ενδιαφέροντα**)
που επαναλαμβάνετε χωρίς
να τα χάσετε

Σκεφτείτε πράγματα που
κάνετε **καθημερινά** και τα
κάνετε με **συνέπεια** και
επιμονή και αναδεικνύουν τα
ενδιαφέροντά σας

*Παρουσιάστε θέματα, στοιχεία ή
τομείς της ζωή σας στους οποίους
υπάρχουν τα ενδιαφέροντά σας*

2. Το γενεόγραμμα των επαγγελματιών της οικογένειας των μαθητών/-τριών

- Τα δύο γενεογράμματα επηρεάζουν τα ενδιαφέροντα των μαθητών/τριών;
- Τα ενδιαφέροντα βρίσκονται σε αντιστοιχία με τις επαγγελματικές επιλογές των γονέων; ή ο/η μαθητής/τριας αυτονομείται αναλαμβάνοντας δράση, διαθέτοντας μία νέα επίγνωση;

Εαυτός βιώνεται ως ένα σχέδιο (project) κατά μία υποκειμενική και αντικειμενική βάση και προσεγγίζεται σε μία περισσότερο κοινωνική και σχεσιακή μορφή

Αναδεικνύονται όνειρα και φιλοδοξίες του κάθε ατόμου που υπάρχει στα γενεογράμματα, καθώς και τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του ατόμου

3. Πώς θα καταφέρεις να σπουδάσεις αυτό που θέλεις;

- Ο σύμβουλος/εκπαιδευτικός χωρίζει τους μαθητές σε ομάδες και τους ζητάει να καταγράψουν τα Τμήματα που τους ενδιαφέρουν και να επιλέξουν ένα από αυτά.
- Στη συνέχεια, τους **ζητάει να κάνουν μία έρευνα για τις προϋποθέσεις εισαγωγής** (π.χ. αν απαιτείται ειδικό μάθημα και ποιο, από ποια ομάδα προσανατολισμού μπορεί να εισαχθεί, πόσα μόρια είχε τις τρεις προηγούμενες χρονιές, σε ποιες άλλες περιοχές υπάρχουν αντίστοιχα Τμήματα, και ποιες άλλες εναλλακτικές υπάρχουν πέρα από την εισαγωγή στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση).
- Οι μαθητές παρουσιάζουν τα ευρήματά τους.
- **Μέσα από ποικίλες ερωτήσεις**, προσπαθεί να δείξει στους μαθητές τις απαιτήσεις που έχουν τα Τμήματα που τους ενδιαφέρουν, τις βαθμολογίες που θα πρέπει να έχουν κατά μέσο όρο, αλλά και τις εναλλακτικές που τους παρουσιάζονται ώστε να κινητοποιηθούν και να συνειδητοποιήσουν την προσπάθεια που θα πρέπει να καταβάλουν για να επιτύχουν τους στόχους τους (είτε για σπουδές στην Ελλάδα είτε στο εξωτερικό).

4. Μαθαίνω τον Ακαδημαϊκό Χάρτη/Χάρτη των Επαγγελματιών

- Ο εκπαιδευτικός έχει δημιουργήσει κάρτες επαγγελματιών ή τμημάτων σχολών, ανάλογα με το θεματικό αντικείμενο που θέλει να ασχοληθεί.
- Στην περίπτωση των επαγγελματιών, οι κάρτες θα πρέπει να αναγράφουν τον τίτλο, τις αρμοδιότητες και τις βασικότερες αρμοδιότητες του επαγγέλματος.
- Στην περίπτωση των προγραμμάτων σπουδών, θα περιλαμβάνουν το όνομα του Τμήματος, τα Πανεπιστήμια στην Ελλάδα που έχουν αυτό το τμήμα, κάποιες από τις βασικές κατευθύνσεις, τα βασικότερα μαθήματα και τα επαγγελματικά δικαιώματα.
- Στη συνέχεια, μοιράζονται οι κάρτες στους μαθητές και ζητείται να τις διαβάσουν πολύ προσεκτικά, να ανατρέξουν στις δικές τους γνώσεις και αν θέλουν να κρατήσουν εποικοδομητικές σημειώσεις.
- Κάθε μαθητής παρουσιάζει την κάρτα του στην τάξη και λέει όσες περισσότερες πληροφορίες μπορεί.

5. Ηλεκτρονικά Παιχνίδια Ρόλων

Με την ανάπτυξη της τεχνολογίας έχουν κάνει την εμφάνισή τους ηλεκτρονικά παιχνίδια προσομοίωσης που στοχεύουν στην επαγγελματική ανάπτυξη των μαθητών

*Ένα από τα πιο αξιόλογα παιχνίδια που παρέχονται δωρεάν στο διαδίκτυο από τον ΕΟΠΠΕΠ είναι το **The Real Game**, ένα παιχνίδι δεξιοτήτων ζωής και σταδιοδρομίας για εφήβους ηλικίας 12-15 ετών, και το **The Be Real Game**, για εφήβους ηλικίας 15-18 ετών*

Τα παιχνίδια αυτά μεταφέρουν τους μαθητές σε ένα ταξίδι στο μέλλον, 10 – 15 χρόνια αργότερα, όπου αναλαμβάνουν πλέον τον ρόλο ενός ενήλικα.

Στόχος τους είναι να μάθουν οι μαθητές το σχεδιασμό της εκπαιδευτικής και επαγγελματικής τους πορείας και τη μετάβασή τους στον κόσμο των ενηλίκων

6. Προβολή ταινιών – βίντεο με βιογραφίες, αφηγήσεις, ιστορίες ζωής

Εναλλακτικά (5 & 6)

- Επισκέψεις (διά ζώσης ή εικονικές) σε χώρους εργασίας
- Διαδικτυακές παρουσιάσεις Πανεπιστημιακών Τμημάτων
- Συναντήσεις – Συνεντεύξεις μεταξύ ομοτίμων στην τάξη
- Διοργάνωση Ημερών Σταδιοδρομίας με θέμα τις Εκπαιδευτικές Διαδρομές Διοργάνωση Ημερών Σταδιοδρομίας με θέμα τα Επαγγέλματα
- Δραστηριότητες αξιολόγησης / κριτικής αποτίμησης των πληροφοριών που συλλέχθηκαν στην τάξη (ερωτηματολόγια, φύλλα αξιολόγησης– αποτίμησης, συζήτηση στην ολομέλεια, συζήτηση ανά ομάδες κ.ά.)

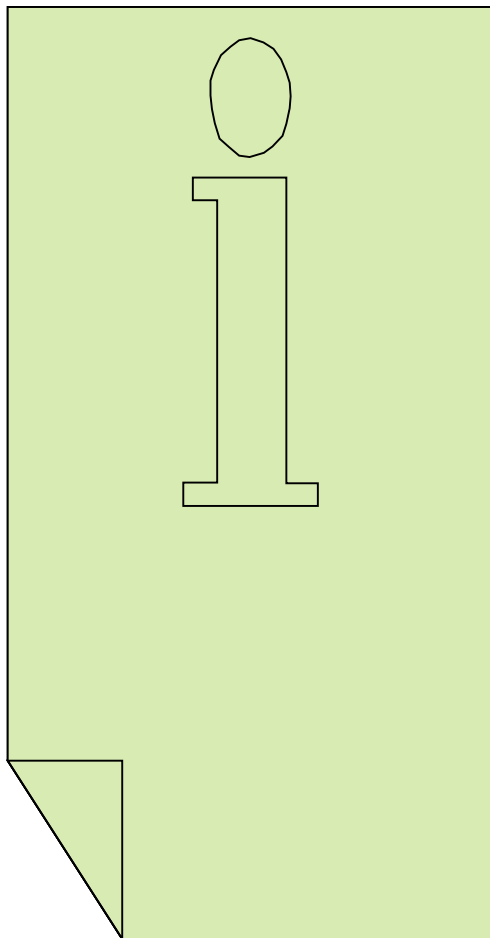
7. Αναστοχασμός

Δραστηριότητες παραγωγής «προϊόντων» των ανωτέρω δραστηριοτήτων: powerpoint, βίντεο – ντοκιμαντέρ, κείμενα (π.χ. αφηγηματικά, ποιητικά, μουσικά, κινηματογραφικά, θεατρικά κ.ά.),

Podcast (διαδικτυακές ραδιοφωνικές μεταδόσεις),

Συνθήματα, αφίσες, κολλάζ, σύνταξη εντύπου π.χ. εφημερίδας, ανάρτηση των συλλογικών ή και ατομικών πορισμάτων κάθε ομάδας ή/και του λοιπού υλικού σε πλατφόρμα ασύγχρονης τηλεεκπαίδευσης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑΣ

**1. Αφορμή έναρξης
προγράμματος**

2. Μεθοδολογία

**3. Αποτελέσματα
(παρουσιάσεις επαγγελματιών από
ομάδες)**

Στην παρουσίαση αυτή αναλύεται η δομή ενός προγράμματος Αγωγής Σταδιοδρομίας με θέμα τα επαγγέλματα σε μια ομάδα-τάξη μαθητών/τριών Γυμνασίου. Παρουσιάζονται ενδεικτικές μέθοδοι και δραστηριότητες.

Προβληματισμός

Η ταυτότητα

της ομάδας

Το πρόγραμμα αυτό μπορεί να έχει διάρκεια 5 μήνες και κάθε δραστηριότητα να απαιτεί αρκετές συναντήσεις για να ολοκληρωθεί.

2. Μεθοδολογία

1. Επεξεργασία και ανάλυση εννοιών που αναφέρονται στη σταδιοδρομία, «μύθοι» & «αλήθειες» της σταδιοδρομίας
2. Συστηματική διερεύνηση στοιχείων που χαρακτηρίζουν ένα επάγγελμα ή το επάγγελμα του φιλόλογου/ ή επαγγελματιών ανθρωπιστικών σπουδών.
3. Δραστηριότητες διερεύνησης επαγγελματικών ενδιαφερόντων
4. Δραστηριότητες πραγματοποίησης συνεντεύξεων με επαγγελματίες (σύνταξη ερωτηματολογίου)
5. Επισκέψεις σε χώρους εργασίας (σύνταξη ερωτηματολογίου & πραγματοποίηση της επίσκεψης)
6. Σύνταξη μονογραφιών επιλεγμένων επαγγελμάτων.

Μεθοδολογία υλοποίησης

1. Διερεύνηση επαγγελματικών ενδιαφερόντων – συγκρότηση ομάδων
2. Επεξεργασία δομής «επαγγελματικής μονογραφίας»
(θεματικές ενότητες: ορισμός επαγγέλματος, περιγραφή, σπουδές, χώροι εργασίας, προοπτικές απασχόλησης – αγορά εργασίας, συνθήκες άσκησης επαγγέλματος, ικανότητες & δεξιότητες, νομοθεσία, σχόλια-παρατηρήσεις)
3. Σύνταξη ερωτηματολογίου συνέντευξης με επαγγελματία
Ηλεκτρονική επεξεργασία από μαθήτρια της ομάδας
4. Αναζήτηση πληροφοριών σε διαδικτυακές & βιβλιογραφικές πηγές
5. Έρευνες πεδίου
Συνεντεύξεις με επαγγελματίες και επισκέψεις σε χώρους εργασίας
6. Εκμάθηση τεχνικών παρουσίασης (power point)
7. Σύνταξη παρουσιάσεων ομάδων & παρουσίαση

3. Αποτελέσματα (παρουσιάσεις ομάδων)

Διοργανώνεται ημερίδα στο σχολείο όπου οι μαθητές των ομάδων του προγράμματος παρουσιάζουν στους άλλους συμμαθητές τους τι έκαναν για να πάρουν πληροφορίες για τα επαγγέλματα που τους ενδιέφεραν και επίσης μια συνολική περιγραφή κάθε επαγγέλματος που επεξεργάστηκαν. (μονογραφία)

Τριτοβάθμια Εκπαίδευση

Είναι πολύ σημαντική **σημασία των φοιτητικών χρόνων στην επαγγελματική ανάπτυξη** (ή ακόμα και τον επαγγελματικό επαναπροσδιορισμό) του ατόμου και η παροχή της κατάλληλης πληροφόρησης

Είναι απαραίτητο ο φοιτητής να κατανοήσει και να πληροφορηθεί για όλες τις εναλλακτικές και τις ευκαιρίες που υπάρχουν, έτσι ώστε από το πρώτο εξάμηνο να **γίνει ενεργός και δραστήριος**.

- διερεύνηση όλων των επιλογών που παρέχονται μέσω τις παρακολούθησης αρχικά ενός μεγάλου φάσματος μαθημάτων για να αποκτηθούν ερεθίσματα και εικόνες
- σωστή επιλογή μαθημάτων και κατευθύνσεων βάσει των ενδιαφερόντων και των μελλοντικών στόχων και όχι βάσει των γνωριμιών και της ευκολίας του μαθήματος

Τριτοβάθμια Εκπαίδευση

- **συμμετοχή σε εργασίες** (ομαδικές ή ατομικές) και ερευνητικά προγράμματα (όπου φυσικά είναι δυνατόν),
- **πληροφόρηση για τα προγράμματα Erasmus** που παρέχουν τη δυνατότητα παρακολούθησης ακαδημαϊκών μαθημάτων ή ανάληψης πρακτικής άσκησης στο εξωτερικό,
- **προσεκτική επιλογή πρακτικής άσκησης και εκπόνηση διπλωματικής εργασίας** (σε κάποιες σχολές παρέχονται προαιρετικά) με στόχο την απόκτηση δεξιοτήτων και γνώσεων πάνω στο αντικείμενο ενδιαφέροντος,
- **συμμετοχή σε ημερίδες, σεμινάρια και συνέδρια** στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό (όχι μόνο όσα παρέχονται από το Πανεπιστήμιο),
- **πληροφόρηση για προγράμματα** εθελοντισμού, μαθητείας, job shadowing και mentoring,
- **συμμετοχή σε Ημέρες Καριέρας** ή σε Εκθέσεις Πανεπιστημίων
- **πληροφόρηση από νωρίς για μεταπτυχιακά προγράμματα**
- **τακτική επικοινωνία με καθηγητές** αναφορικά με την πρόοδο ή για μελλοντικά σχέδια (ακαδημαϊκοί σύμβουλοι)

Η περίπτωση της Ιωάννας

Από τη θεωρία στην πρακτική εφαρμογή

Σας ευχαριστώ πολύ!